

Registar stvarnih vlasnika – koje novine se uvode od 1. oktobra 2025. godine?

Novi pravni okvir za evidentiranje stvarnih vlasnika definisan je kroz **Zakon o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika** ("Sl. glasnik RS", br. 19/2025, 51/2025 i 60/2025 – ispr, u daljem tekstu: „Zakon”) i **dva nova Pravilnika**, koji zajedno čine novi sistem za identifikaciju i kontrolu stvarnih vlasnika u Srbiji.

Rok za usklađivanje je kratak – do **30. novembra 2025. godine**, svi obveznici moraju ponovo proći kroz kriterijume za utvrđivanje stvarnog vlasnika, izvršiti evidentiranje i učitati odgovarajuća dokumenta u Centralnoj evidenciji.

1. Proširen krug obveznika

Novi Zakon, pored privrednih društava, zadruge, fondacija, zadužbina i udruženja, uvodi i obavezu evidentiranja stvarnih vlasnika za **trastove i slične pravne odnose**. Na taj način, i strani trastovi povezani sa Srbijom, bilo preko upravljanja iz naše zemlje ili preko poslovnih odnosa sa domaćim licima, biće obavezni da se registruju i dostave podatke o stvarnim vlasnicima.

2. Evidentiranje i dokumentacija

Stvarni vlasnici sada se mogu evidentirati po više osnova – vlasništvo, kontrola poslovanja, obezbeđivanje sredstava ili uloga u fondu, zadužbini ili trastu.

Novim Zakonom uvedena obaveza da pri svakom unosu ili promeni informacija o stvarnom vlasniku u Centralnoj evidenciji, subjekt mora **elektronski priložiti relevantne dokumente**, kao što su: 1) osnivački akti, 2) zapisnici sa skupština, 3) ugovori o finansiranju, 4) dokumenta stvarnih vlasnika – lična karta/pasoš.

Privredna društva sada imaju obavezu da **najmanje jednom godišnje** provere tačnost i ažurnost podataka o stvarnom vlasniku (rok se računa od poslednje potvrde i ažurnosti podataka). Registrovani subjekt dužan da u daljem roku od **30 dana** potvrdi tačnost i ažurnost evidentiranih podataka o stvarnom vlasniku.

3. Postupak registracije

Vrši se u okviru Agencije za privredne registre (u daljem tekstu: „APR”) **isključivo elektronskim putem**.

Za evidentiranje stvarnih vlasnika potrebno je da podnosilac prijave poseduje: 1) nalog na sistemu APR-a, 2) kvalifikovani elektronski sertifikat (elektronski potpis) izdat od sertifikacionog tela u Republici Srbiji – dokumenta i zahtevi se potpisuju kvalifikovanim elektronskim potpisom zakonskog zastupnika (ili osnivača) direktno putem interneta, 3) instaliran čitač elektronskih kartica i 4) instaliranu NEXU aplikaciju za elektronsko potpisivanje.

4. „Siva lista“ i reputacioni rizik

Velika novina jeste uvođenje javne „sive liste“ u okviru APR-a. Na listi će se naći svi subjekti koji u roku ne upišu vlasnika ili ne učitaju dokumenta. Takva društva automatski se svrstavaju u kategoriju **visokog rizika**, što znači strože provere od strane banaka i drugih institucija, a u nekim slučajevima i odbijanje saradnje.

5. Pravilnici koji prate Zakon

Novi sistem prati i donošenje dva pravilnika koja bliže uređuju način rada i tehničke aspekte Centralne evidencije:

Pravilnik o sadržini Centralne evidencije radi sprovođenja evidentiranja stvarnih vlasnika („Sl. glasnik RS“ 83/25)

- Ovim aktom uvedena je detaljna kategorizacija stvarnih vlasnika kroz posebne oznake (OSV i TR). Tako, na primer, OSV1 označava vlasnika sa udelom od najmanje 25%, dok OSV4 obuhvata korisnike i poverenike trasta. Propisana je i **obaveza učitavanja dokumentacije** – osnivačkih akata, ugovora, zapisnika i ličnih dokumenata, isključivo u PDF formatu. Evidencija sadrži i **napomene o nesaglasnosti**, koje unose obveznici prema Zakonu o sprečavanju pranja novca.

Pravilnik o načinu i uslovima elektronske razmene podataka između Agencije za privredne registre i nadležnog državnog organa radi sprovođenja evidentiranja stvarnih vlasnika („Sl. glasnik RS“ 83/25)

- Ovaj pravilnik uređuje **tehnički deo sistema** – razmena podataka između APR-a i drugih državnih organa odvija se putem SOAP web servisa ili zaštićenog FTP protokola, u XML formatu, po WSDL i XSD standardima. Sistem je dostupan 24 časa dnevno, čime se obezbeđuje stalna ažurnost i dostupnost podataka.

6. Sankcije i odgovornost

Za neispunjenje obaveza predviđene su visoke kazne: od **500.000 do 2.000.000 dinara** za pravna lica i od **50.000 do 150.000 dinara** za odgovorna lica. Pored toga, moguće je izricanje zaštitnih mera – zabrana obavljanja delatnosti u trajanju od šest meseci do tri godine. Najteži slučajevi, kada se namerno prikrivaju podaci ili unose lažni vlasnici, mogu dovesti i do **krivične odgovornosti** sa zaprećenom kaznom zatvora do pet godina.

(!) Važni rokovi (!)

- 1. oktobar 2025. godine** – početak primene Zakona,
- 30. novembar 2025. godine** – krajnji rok za obavezu učitavanja dokumenata na osnovu kojih je stvarni vlasnik određen,
- 30 dana** – rok za prijavu stvarnog vlasnika nakon osnivanja ili promene u okviru privrednog subjekta,
- jednom godišnje** – obaveza potvrde tačnosti podataka.

S obzirom na kratak rok, obimne obaveze i strožu kontrolu, savetujemo da bez odlaganja pristupite analizi vlasničke strukture i pripremi dokumentacije. Naš tim stoji na raspolaganju da vam pomogne u pravovremenom usklađivanju i izbegavanju rizika.

Za sve dodatne konsultacije ili pravnu pomoć, možete se obratiti timu Tasić & Partneri putem maila na office@tasiclaw.com ili putem telefona na +381116302233